

Dosar nr. 3ra-1113/21

(2-19198214-01-3ra-19102021)

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. D. Racoviță)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, Gr. Dașchevici, V. Negru)

Î N C H E I E R E

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul raional Nisporeni, Președintele raionului Nisporeni și șeful Secției cultură și turism a raionului Nisporeni, Lilian Zbîrnea,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Angela Ionel împotriva Consiliului raional Nisporeni, șefului Secției cultură și turism a raionului Nisporeni, Lilian Zbîrnea și președintelui raionului Nisporeni privind anularea actului administrativ individual și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 13 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis cererea de apel înaintată de Angela Ionel, s-a casat integral hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni,

c o n s t a t ă:

La 13 decembrie 2019, Angela Ionel a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raionului Nisporeni și Lilian Zbîrnea prin care a solicitat anularea ordinului nr.31 din 20 noiembrie 2019 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare funcționarului public Angela Ionel, specialist principal în cadrul Secției cultură și turism Nisporeni și încasarea din contul Consiliului raional Nisporeni în beneficiul Angelei Ionel a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și a cheltuielilor de judecată (f.d.4).

În motivarea cererii a comunicat că, prin dispoziția nr.xxx din 02 octombrie 2013 eliberată de președintele Consiliului raional Nisporeni, începând cu 02 octombrie 2013 Angela Ionel a fost numită în bază de concurs, conform procesului-verbal nr.3 din 01 octombrie 2013, în funcția publică de specialist în cadrul Secției cultură și turism, gradul de calificare - clasa a III-a, gradul de salarizare - II, treapta de salarizare - II. În perioada de activitate în această funcție publică careva încălcări de disciplină a muncii nu a avut. Prin ordinul nr.31 din 20 noiembrie 2019 emis de șeful Secției cultură și turism, subdiviziune a Consiliului raional Nisporeni, i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de „mustrare aspră”. Acest ordin i-a fost adus la cunoștință la data emiterii.

A menționat că potrivit ordinului a fost sancționată disciplinar pentru că ar fi comis careva abateri disciplinare manifestate prin nerespectarea programului de

muncă, și anume absența nemotivată de la serviciu la 30 septembrie 2019 - 2 ore, 03 octombrie 2019 - 2 ore, 04 octombrie 2019 - 2 ore, 15 octombrie 2019 - 6 ore, 18 octombrie 2019 - 4 ore, 22 octombrie 2019 - 4 ore, timp în care desfășura activitate prin cumul la Școala Profesională Nisporeni și pentru faptul că, la 14 și 18 octombrie 2019, a încălcat normele de conduită ale funcționarului public prin comportamentul neadecvat față de conducătorul subdiviziunii în prezența colegilor de lucru.

A invocat că ordinul respectiv, în calitate de act administrativ individual, este unul ilegal și urmează a fi anulat. Raportul juridic de muncă are loc între angajat și organizația unde își desfășoară activitatea. Respectiv, reclamanta a indicat că unica persoană împuternicită de a aplica sancțiunea disciplinară este Președintele raionului Nisporeni, având calitatea de angajator și competența legală de numire în funcție.

Reclamanta este de părerea că Șeful Secției cultură și turism a Consiliului raional Nisporeni, Lilian Zbîrnea a emis ordinul nr.31 din 20 noiembrie 2019 privind aplicarea sancțiunii disciplinare „muștrare aspră” în privința reclamantei cu încălcarea prevederilor legale, neavând împuterniciri în acest sens. Subsidiar, în conținutul ordinului de sancționare, nu este stipulat faptul că șefului Secției cultură și turism, Lilian Zbîrnea i s-ar fi acordat careva împuterniciri de către Președintele raionului Nisporeni, Mărcuța Vasile privind aplicarea sancțiunilor disciplinare și, din aceste considerente, ordinul cu pricina este lovit de nulitate.

A explicat că, în urma acțiunilor ilegale ale angajatorului, a avut de suportat un prejudiciu moral în sumă de 10 000 lei, deoarece prin aplicarea sancțiunii în cauză, care i-a fost adusă la cunoștință în față întregului colectiv, i-a fost defăimată reputația profesională acumulată pe parcursul anilor de activitate. Imaginea sa profesională poate fi dovedită prin existența multitudinii de mențiuni și diplome de nivel atât raional, cât și național, cum ar fi „Premiul Național pentru dezvoltarea sectorului de tineret, ediția 2019” înmănat la 22 noiembrie 2019 și „Cel mai bun specialist de tineret al anului 2019 din cadrul autorităților administrației publice locale de nivelul II”.

La 23 ianuarie 2020, avocatul Malanciuc Maria, în interesele reclamantei Angela Ionel, a înaintat cerere de chemare în judecată concretizată prin care a solicitat atragerea în calitate de copârât în prezenta acțiune a Președintelui raionului Nisporeni (f.d.31).

În motivarea acesteia, a indicat că reclamanta susține în continuare circumstanțele de fapt și de drept reflectate în cererea de chemare în judecată înaintată inițial.

Suplimentar a menționat că, deoarece ordinul nr.xxx din 02 octombrie 2013 cu privire la angajarea în funcție publică a Angelei Ionel, a fost emis anume de către Președintele raionului Nisporeni, în calitate sa de angajator acesta din urmă necesită a fi atras în proces în calitate de copârât.

La 26 mai 2020, reclamanta Angela Ionel a înaintat împotriva Consiliului raional Nisporeni, Lilian Zbîrnea și Președintele raionului Nisporeni cerere de chemare în judecată concretizată, prin care, suplimentar la pretențiile formulate anterior, a solicitat încasarea din contul Consiliului raional Nisporeni, a sumei de 2 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică (f.d.76-77).

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 30 iunie 2020, a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Angela Ionel în partea pretenției privind repararea prejudiciului moral și a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de

Angela Ionel împotriva Consiliului raional Nisporeni, șeful Secției cultură și turism a raionului Nisporeni, Lilian Zbârnea și Președintele raionului Nisporeni, privind anularea actului administrativ individual.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță, cu referire la inadmisibilitatea acțiunii în partea ce ține de repararea prejudiciului moral, a reținut că, potrivit art.167 alin.(4) Cod administrativ, dacă prin cererea prealabilă se solicită și repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separat și în aceeași ordine de idei, partea reclamantă nu a probat că s-ar fi adresat anterior cu o cerere prealabilă privind repararea prejudiciului moral.

Cu referire la fondul acțiunii prima instanță a stabilit că ordinul nr.31 din 20 noiembrie 2019 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, emis de către șeful Secției cultură și turism din cadrul Consiliului raional Nisporeni este un act administrativ individual în sensul art.10 alin.(1) din Codul administrativ.

Totodată, a constatat că potrivit Legii nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, durata normală a timpului de muncă pentru funcționarii publici este de 8 ore pe zi și de 40 de ore pe săptămână. Conducătorul autorității publice poate stabili, cu acordul scris sau la cererea scrisă a funcționarului public, programe individualizate de muncă, cu un regim flexibil al timpului de muncă, cu respectarea duratei timpului de muncă de 40 de ore pe săptămână, iar pentru încălcarea îndatoririlor de serviciu, a normelor de conduită, pentru pagubele materiale pricinuite, contravențiile sau infracțiunile săvârșite în timpul serviciului sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor funcției, funcționarul public poartă răspundere disciplinară, civilă, administrativă, penală, după caz. Abatere disciplinară constituie nerespectarea programului de muncă, inclusiv absența sau întârzierea nemotivată la serviciu ori plecarea înainte de termenul stabilit în program, admisă în mod repetat; încălcarea normelor de conduită a funcționarului public. Pentru comiterea abaterilor disciplinare, funcționarului public îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare: avertisment, mustrare, mustrare aspră, suspendarea dreptului de a fi promovată în funcție în decursul a doi ani, destituirea din funcția publică sau retrogradarea în funcție și/sau în grad de calificare.

În calitate de circumstanțe de fapt instanța a reținut că, în adresa Președintelui raionului Nisporeni, la 23 octombrie 2019, șeful Secției cultură și turism din cadrul Consiliului raional Nisporeni, Lilian Zbârnea a înaintat demers privind analizarea de către Comisia disciplinară a abaterilor disciplinare a funcționarului public Angela Ionel manifestate prin desfășurarea fără acordul șefului secției a orelor prin cumul la Școala Profesională Nisporeni, dar și intimidarea acestuia în cadrul ședințelor de lucru cu angajații secției, din 14 și 18 octombrie 2019 (f.d.10 dosar administrativ). La aceeași dată Președintele raionului Nisporeni, a dispus inițierea unei anchete de serviciu (f.d.10 dosar administrativ). În cadrul ședinței din 05 noiembrie 2019, Comisia de disciplină a examinat explicațiile șefului Secției cultură și turism, Lilian Zbârnea, specialistului principal Angela Ionel angajată în cadrul secției respective, a personalului din cadrul secției, dar și angajaților din alte servicii care au participat la ședința de lucru din 14 octombrie 2019 (f.d.37-47 dosar administrativ). Potrivit procesului-verbal nr.1 din 05 noiembrie 2019 al ședinței Comisiei de disciplină, examinarea demersului șefului Secției cultură și turism a fost amânată în vederea acumulării probelor suplimentare. În cadrul ședinței Comisiei de disciplină din 08

noiembrie 2019 în urma examinării demersului Angelei Ionel privind excluderea lui Zmeu Sergiu din componența comisiei și examinarea probelor acumulate în cadrul anchetei de serviciu, a fost luată decizia de a respinge demersul Angelei Ionel și de a înainta angajatorului propunerea de a aplica în privința ultimei sancțiunea disciplinară sub formă de „mustrare aspră”, decizie care a fost consemnată în procesul-verbal nr. 2 din aceeași dată și adusă la cunoștință reclamantei prin semnătură la 13 noiembrie 2019 (f.d. 41-47 dosar administrativ). În baza demersului Comisiei de disciplină, șeful Secției cultură și turism, Lilian Zbîrnea a emis ordinul nr. 31 din 20 noiembrie 2019 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare funcționarului public Angela Ionel, specialist principal în cadrul Secției cultură și turism sub formă de „mustrare aspră”, ordin care a fost adus la cunoștință reclamantei contra semnătură la aceeași dată (f.d. 7).

Prima instanță a concluzionat că procedura de examinare a sesizării șefului Secției cultură și turism, Lilian Zbîrnea a fost desfășurată potrivit cadrului legal. Comisia de disciplină a cercetat în prealabil fapta imputată, funcționarul public a fost audiat echitabil, explicațiile acestuia au fost depuse în scris, au fost acumulate probe, audiate alte persoane. Fiecare ședință a comisiei de disciplină a fost consemnată în scris în procese-verbale. Actul administrativ cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare a fost adus la cunoștința funcționarului public în termen, sub semnătură. La individualizarea sancțiunii disciplinare s-a ținut seama de cauzele și gravitatea abaterii disciplinare, de circumstanțele în care aceasta a fost săvârșită, de comportamentul funcționarului public în timpul serviciului.

La fel, instanța de contencios administrativ a reținut că reclamanta nu deținea acordul scris al șefului Secției cultură și turism în privința desfășurării muncii prin cumul, fapt confirmat de toți participanții la dosar și refuzul anexat la dosarul administrativ.

Nu a fost acceptată alegația reclamantei, precum că aceasta desfășura munca prin cumul în afara orelor de program de la lucrul de bază, or Angela Ionel urma să dovedească circumstanțele pe care le invocă și să combată probele care au stat la baza deciziei Comisiei de disciplină privind înaintarea propunerii de sancționare disciplinară a sa pentru nerespectarea programului de muncă și absentarea nemotivată de la serviciu.

Instanța de fond, în privința propunerii Comisiei de disciplină de sancționare disciplinară a Angelei Ionel și pentru încălcarea normelor de conduită ale funcționarului public manifestate prin comportamentul în cadrul ședințelor de lucru din 14 și 18 octombrie 2019, a stabilit că funcționarul public trebuie să aibă un comportament bazat pe respect, exigență, corectitudine și amabilitate în relațiile sale cu publicul, precum și în relațiile cu conducătorii, colegii și subordonații. Funcționarul public are obligația să-și îndeplinească atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, promptitudine și corectitudine; este responsabil pentru îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu față de conducătorul său nemijlocit, față de conducătorul ierarhic superior și față de autoritatea publică. Este obligat să servească cu bună-credință autoritatea publică în care activează, precum și interesele legitime ale cetățenilor. Din analiza explicațiilor date de către Angela Ionel (f.d. 11-13 dosar administrativ), șeful Secției cultură și turism, Lilian Zbîrnea (f.d. 14 dosar administrativ) și alți angajați (f.d. 15-24 dosar administrativ) rezultă că, în cadrul ședințelor din 14 și 18 octombrie 2019, reclamanta nu a respectat normele de

conduită a funcționarului public recunoscând că a vociferat replici conducătorului autorității pe un ton ridicat, amenințându-l cu concedierea acestuia în câteva zile, situație care potrivit celor expuse de către angajații prezenți la ședința din 14 octombrie 2019, a fost una deranjantă. Totodată, din explicațiile reclamantei date Comisiei de disciplină (f.d. 11-13 dosar administrativ), s-a desprins manifestarea unor relații ostile față de șeful Secției cultură și turism, or reclamanta, fără un suport factic.

În ceea ce ține de lipsa calității de angajator a șefului Secției cultură și turism, invocată de partea reclamantă, instanța a constatat că potrivit confirmării eliberate de Consiliul raional Nisporeni (f.d. 18), anexelor nr. 2, 13, 14 din decizia Consiliului raional Nisporeni nr. 9/13 din 10 decembrie 2015 (f.d. 16-17), dar și actului de transmitere-preluare a dosarelor personale (f.d. 34), la 10 decembrie 2015, Secția cultură și turism a devenit serviciu descentralizat. Totodată, potrivit Regulamentului Secției cultură și turism, aprobat prin decizia nr. 7/13 din 08 decembrie 2011, Secția cultură și turism este o subdiviziune din cadrul Consiliului raional Nisporeni care realizează politica statului și raionului în domeniul culturii în teritoriu și își desfășoară activitatea în corespundere cu legislația în vigoare, actele normative emise de Ministerul culturii, Consiliului raional și regulamentul respectiv. Secția este persoană juridică, dispune de balanță independentă, cont în bancă, ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova și cu denumirea deplină a instituției, foaie cu atent în limba de stat, alte simboluri aprobate și înregistrate conform legislației. Secția este condusă de șef, numit în funcție, eliberat din funcție în conformitate cu legislația în vigoare. Secția coordonează cu primăriile angajarea personalului în instituțiile de cultură din teritoriu, stabilește categoriile de salarizare, condițiile de premiere, aplică măsuri disciplinare în conformitate cu legislația în vigoare. Șeful secției angajează în baza cerințelor din fișa postului pe bază de concurs conducătorii instituțiilor subordonate de nivel raional, emite ordine și dispoziții, elaborează acte normative în limitele competenței sale (f.d. 48-51). Dincolo de cadrul legal, informațiile eliberate de Președintele raionului Nisporeni confirmă faptul că specialiștii secției respective, în urma aprobării organigramei și statelor de personal pentru anul 2016, în baza deciziei Consiliului raional Nisporeni nr. 8/4 din 19 noiembrie 2015, au fost transferați din aparatul Președintelui raionului Nisporeni în subordinea nemijlocită a șefului secției, care la rândul său a obținut drepturile și obligațiunile angajatorului (f.d. 18, 33, 34).

A apreciat ca remarcabil faptul că însăși reclamanta prin cererea înaintată la 29 august 2019 șefului Secției cultură și turism, Lilian Zbîrnea a solicitat acordarea concediului anual (f.d. 19), iar de către șeful secției a fost emis ordinul nr. 32 din 30 august 2019 cu privire la acordarea unei părți din concediul anual (f.d. 20, 46) ceea ce demonstrează, dincolo de orice dubiu rezonabil, că șeful secției are calitatea de angajator.

La 29 iulie 2020, Angela Ionel a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.114-119).

Prin decizia din 13 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel înaintată de Angela Ionel. A fost casată integral hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Ungheni și a fost emisă o nouă decizie prin care s-a admis parțial acțiunea înaintată de Angela Ionel. A fost anulat ordinul nr. 31 din 20 noiembrie 2019

cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare funcționarului public Angela Ionel, specialist principal în cadrul Secției cultură și turism Nisporeni, ca fiind emis ilegal și a fost declarată ca inadmisibilă acțiunea depusă de Angela Ionel împotriva Consiliului raional Nisporeni, șefului Secției cultură și turism a raionului Nisporeni, Lilian Zbîrnea și Președintelui raionului Nisporeni privind repararea prejudiciului moral.

În motivarea soluției a constatat că instanța de fond neîntemeiat a reținut că, în prezenta speță nu se impune condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil prin depunerea unei cereri prealabile la autoritatea publică emitentă, or art. 60 alin.(3) a Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008, explică în care anume instanță - de contencios administrativ și nu de drept comun - urmează a se contesta decizia, iar având în vedere că acțiunea a fost înaintată tocmai la 13 decembrie 2019 și pentru a nu încălca dreptul apelantei la judecarea cauzei în termen rezonabil, instanța s-a expus asupra fondului cerințelor formulate în acțiune.

Instanța de apel a remarcat că actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. Din conținutul ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, urmează că, reclamanta a încălcat prevederile art. 22, 23 din Legea 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și cerințelor Codului de conduită a funcționarului public, aprobat prin Legea 25 din 22.02.2008, pentru comiterea abaterilor disciplinare a îndatoririlor de serviciu prevăzute de art. 56, 57 lit.a) și h) din Legea 158 din 04.07.2008, manifestate prin nerespectarea programului de muncă, cu absența nemotivată de la serviciu: (pe data de 30 septembrie 2019-2 ore; pe data de 3 octombrie 2019-2 ore; pe data de 04 octombrie 2019-2 ore; pe data de 15 octombrie 2019-6 ore; pe data de 18 octombrie 2019-4 ore; pe data de 22 octombrie 2019- 4 ore) în timpul desfășurării muncii prin cumul la Școala Polivalentă, precum și încălcarea normelor de conduită a funcționarului public manifestate, la 14 și 18 octombrie 2019, prin comportamentul său neadecvat față de conducătorul subdiviziunii, în prezența colegilor de lucru, aducându-i insulte, lezându-i onoarea și demnitatea de cetățean și conducător, în baza Demersului Comisiei de disciplină a Consiliului Raional Nisporeni.

Analizând ordinul contestat în raport cu circumstanțele de fapt ale cauzei și normele legale citate mai sus, instanța de apel a constatat, că ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare Angelei Ionel nu a fost motivat. În special, angajatorul nu a raportat faptele presupus a fi abateri disciplinare la normele legale care au servit drept temei de constatare a abaterii disciplinare. În actul administrativ contestat nu se motivează, în ce mod fapta descrisă reprezintă încălcare gravă, cum și în care mod anume aceasta compromite și denigrează imaginea și prestigiul instituției, în ce măsură acțiunile imputate reclamantei urmează a fi încadrate în dispozițiile legale enumerate, iar descrierea doar a unor fapte, fără a fi supuse unor analize, aprecieri și enumerarea doar a unor norme de drept nu poate fi apreciată ca o motivare corespunzătoare a sancțiunii aplicate, care să corespundă principiului transparenței și comprehensibilității.

A mai reținut că, angajatorul nu și-a motivat soluția de aplicare sancțiuni disciplinare - mustrare aspră, or, în ordinul contestat, nu este indicat nici un argument în susținerea acestei soluții dispuse de angajator. Intimatul nu a motivat aplicarea sancțiunii conform testului de proporționalitate, or măsura luată trebuie să fie

adecvată - să poată în mod obiectiv să ducă la îndeplinirea scopului, necesară - indispensabilă pentru îndeplinirea scopului, și proporțională - să asigure justul echilibru între interesele concrete pentru a fi corespunzătoare scopului urmărit.

Instanța de apel a menționat că, legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare care stabilesc condiții de procedură privind editarea normelor juridice. Comportamentul legal vizează atât activitatea de legiferare a Parlamentului, cât și stabilirea normelor interne de organizare și funcționare, care au o conexiune directă cu procesul legiferării.

Referitor la pretenția apelantei Ionela Angela privind încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a expus o poziție similară cu instanța de fond declarând această pretenție inadmisibilă.

La 10 august 2021, Consiliul raional Nisporeni, Președintele raionului Nisporeni și șeful Secției cultură și turism a raionului Nisporeni, Lilian Zbîrnea au depus recurs împotriva deciziei din 13 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea cererii de recurs, au reiterat argumentele expuse la examinarea cauzei în fond și în apel.

Totodată au explicat că la adoptarea deciziei au fost încălcate normele de drept material. Curtea eronat a constatat că s-a aplicat cea mai dură sancțiune prevăzută de legislația în vigoare. Potrivit art.58 din Legea 158/2008, cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pentru comiterea abaterilor disciplinare (imputate reclamantei Angela Ionel), funcționarului public îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare: a) avertisment; b) mustrare; c) mustrare aspră; d) suspendarea dreptului de a fi promovat în funcție în decursul a doi ani; e) destituirea din funcția publică; f) retrogradarea în funcție și/sau în grad de calificare.

Sunt de părerea că sancțiunea disciplinară a fost aplicată cu respectarea tuturor normelor procedurale prevăzute de actele ce reglementează subiectul în speță. S-a respectat obligativitatea cercetării prealabile a faptei imputate de către comisia de disciplină, condiție prevăzută de alin.(3) art.59 din Legea 158/2008, iar sancțiunea a fost aplicată urmare a propunerii comisiei de disciplină.

Luând în calcul că Curtea de Apel nu a avut obiecții la activitatea Comisiei de disciplină și nici la individualizarea sancțiunii propusă șefului Secției cultură și turism spre aplicare față de funcționarul public Angela Ionel, au concluzionat că procedura premergătoare aplicării sancțiunii în speță, competența legală la aplicarea sancțiunii a fost respectată, iar motivul obiectat de Curtea de Apel precum că șeful secției cultură și turism la aplicarea sancțiunii urma să-și explice modul de exercitare a dreptului discreționar, nu are suport legal.

Au invocat că au fost încălcate normele de drept procedural, și anume Angela Ionel a înaintat cerere de chemare în judecată către Lilian Zbîrnea. La 26 mai .2020 Angela Ionel a înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor și a părților în proces și anume a concretizat că în proces sunt atrase următoarele părți: 1.Consiliul Raional Nisporeni 2.Președintele Raionului Nisporeni 3. Lilian Zbîrnea. În Cererea de apel depusă de Angela Ionel se solicită a fi atrași în proces, aceleași persoane: Președintele raionului, Consiliul raional Nisporeni și Lilian Zbîrnea. În toate citațiile expediate de Curtea de Apel sunt chemați la examinarea cazului aceleași persoane, iar conform scrisorii de însoțire tot acestor persoane li s-a expedit copia Deciziei motivate. Astfel, au constatat că, în procesul de judecată privitor la contestarea legalității unui

act administrativ cu caracter individual emis de către șeful Secției cultură și turism în calitate de angajator, nu este atras ca parte în proces emitentul acestui act administrativ- șeful Secției Cultură și turism. În acest mod, Curtea de Apel arbitrar și tacit, fără a solicita careva material ce ar confirma că Lilian Zbârnea, atras în proces ca persoană fizică, deține funcția de șef al Secției cultură și turism, decide privitor la legalitatea unui act administrativ emis de șeful Secției cultură și turism, soluționând astfel problema drepturilor acestuia. În speța dată Curtea de Apel urma să declare acțiunea depusă de Ionel Angela ca inadmisibilă.

Au mai menționat că deși Curtea de apel constată că, în speța dată, ordinul de sancționare urma să fie contestat în prealabil la autoritatea emitentă, procedură obligatorie premergătoare adresării instanței de contencios, care nu a fost respectată, totuși acceptă spre examinare cauza și se expune asupra fondului cerințelor formulate în acțiune. În cazul dat nu s-a respectat principiu egalității de tratament. Admiterea spre examinare a cauzei fără a se respecta procedura prealabilă, obligatorie, urmează a fi perceput ca un privilegiu acordat reclamantei, acțiune ce contravine prevederilor legale stipulate în art.23 alin.(3) Cod administrativ, care indică că, „atât în cadrul procedurii administrative, cât și în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegiu...,,

În conformitate cu art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 13 iulie 2021. La 10 august 2021, Președintele raionului Nisporeni și șeful Secției cultură și turism a raionului Nisporeni, Lilian Zbârnea au depus recurs nemotivat (f.d.213). Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de Consiliul raional Nisporeni la 30 septembrie 2021 (f.d.217-220), iar la 25 octombrie 2021 a fost depus recurs motivat (f.d.224-229), recursul depus la 10 august 2021 și motivarea recursului prezentată la 25 octombrie 2021, sunt în termen.

La 18 noiembrie 2021, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului motivat, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor.

Până la momentul examinării admisibilității recursului nu au fost recepționate careva referințe.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Consiliul raional Nisporeni, Președintele raionului Nisporeni și șeful Secției cultură și turism a raionului Nisporeni, Lilian Zbârnea, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 Cod

administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în

acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de împotriva Consiliului raional Nisporeni, Președintele raionului Nisporeni și șeful Secției cultură și turism a raionului Nisporeni, Lilian Zbîrnea.

În conformitate cu art.230 și art.246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Consiliul raional Nisporeni, Președintele raionului Nisporeni și șeful Secției cultură și turism a raionului Nisporeni, Lilian Zbîrnea, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron